

Retningslinjer for brug af data fra de nationale test og Folkeskolens Nationale Overgangstest til statistiske og videnskabelige undersøgelser

1	Indledning.....	2
2	Lovgrundlag.....	3
3	Offentliggørelse af oplysninger om de nationale test og Folkeskolens Nationale Overgangstest	4

1 Indledning

Til brug for videnskabelige og/eller statistiske undersøgelser kan der efter ansøgning gives adgang til resultater fra de obligatoriske nationale test og Folkeskolens Nationale Overgangstest på elevniveau. Der udleveres ikke resultater fra frivillige test, som skolerne har afholdt på eget initiativ.

Retningslinjerne henvender sig til forskere og analytikere samt kommuner og andre offentlige institutioner eller myndigheder, der ønsker at anvende resultater fra de nationale test og Folkeskolens Nationale Overgangstest i *videnskabeligt og/eller statistisk øjemed*. Formålet med vejledningen er at:

1. Redegøre for lovgrundlaget.
2. Beskrive, hvordan og i hvilket omfang data kan offentliggøres.

2 Lovgrundlag

De obligatoriske nationale test i folkeskolen (2009/2010-2021/2022) og Folkeskolens Nationale Overgangstest er begge besluttet ved lov.

Det følger af folkeskolelovens § 55 b, at testresultater for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner m.v., bortset fra opgørelser på landsplan, er fortrolige.

Hensynet bag fortrolighedsbestemmelsen er, at testresultaterne ikke skal kunne danne grundlag for rangordning af skoler og kommuner.

I boksen herunder gengives den præcise ordlyd af folkeskolelovens § 55 b og bemærkningerne om videregivelse af resultater til videnskabelige og statistiske undersøgelser.

Folkeskolelovens § 55 b

”Testresultater, jf. § 13 a, stk. 1 og 2, for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner m.v. bortset fra opgørelser på landsplan og testopgaver til brug for øvrige test, som er adaptive test, jf. § 13 a, stk. 1 og 2, er fortrolige, jf. dog § 13, stk. 1.”

Følgende fremgår af forarbejderne til folkeskolelovens § 55 b, jf. lovforslag nr. L174 af 27. april 2022 om ændring af lov om folkeskolen:

Det foreslåede vil indebære, at testresultater for den enkelte elev, grupper af elever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner m.v., bortset fra opgørelser på landsplan, som udgangspunkt vil være fortrolige. Det foreslåede vil også indebære, at resultaterne af test i anonymiseret eller aggregeret form, herunder for klasser, hold, skoler, kommuner og regioner mv., vil være omfattet af fortrolighed.”

Om videnskabelige og statistiske undersøgelser fremgår følgende af forarbejderne til folkeskolelovens § 55 b:

”Børne- og Undervisningsministeriet vil efter anmodning kunne give adgang til de omhandlede oplysninger i forbindelse med gennemførelse af videnskabelige eller statistiske undersøgelser. Videregivelsen og behandlingen af oplysningerne vil i så fald skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 10 og regler fastsat med hjemmel heri. I det omfang, at der videregives oplysninger til private til brug for de nævnte formål, forudsættes det, at de pågældende vil blive meddelt et tavshedsplæg. Det forudsættes endvidere, at der i sådanne tilfælde i nødvendigt omfang vil skulle udarbejdes retningslinjer for behandling af data.”

Videregivelse af personoplysninger til videnskabelige og statistiske formål følger Datatilsynets bekendtgørelse:

- Bekendtgørelse om videregivelse af personoplysninger omfattet af databeskyttelseslovens § 10, stk. 1 og 2 ([Videregivelsesbekendtgørelsen](#))
- [Vejledning](#) til videregivelsesbekendtgørelsen

3 Offentliggørelse af oplysninger om de nationale test og Folkeskolens Nationale Overgangstest

Ved offentliggørelse af undersøgelser, hvortil der er anvendt data fra de nationale test og/eller Folkeskolens Nationale Overgangstest, skal der ud over reglerne i databeskyttelsesloven og GDPR også tages hensyn til folkeskolelovens fortrolighedsbestemmelser, jf. § 55 b.

Læs mere om reglerne for behandling af data til forskning og statistik på Datatilsynets hjemmeside [Generelt om forskning og statistik \(datatilsynet.dk\)](https://datatilsynet.dk).

Det centrale hensyn bag folkeskolelovens fortrolighedsbestemmelser er, at testresultater ikke må kunne anvendes til offentlig rangordning af enkeltelever, hold, klasser, skoler, kommuner og regioner. Ved offentliggørelse af resultaterne af en statistisk eller videnskabelig undersøgelse skal forskerne således sikre, at oplysningerne i rapporten ikke kan danne grundlag for en sådan rangordning.

Spørgsmålet om, hvorvidt en offentliggørelse af oplysninger om testresultater udgør en overtrædelse af kravet om fortrolighed, må besvares på baggrund af en konkret vurdering af oplysningernes karakter. Der kan dog opstilles nedenstående retningslinjer, afhængig af hvilken type undersøgelser der er tale om.

Undersøgelser baseret på testresultater på landsplan eller for en ikke-identificerbar gruppe af skoler eller kommuner

I de tilfælde, hvor en undersøgelse baserer sig på testresultater på landsplan eller for en ikke-identificerbar gruppe af elever, skoler eller kommuner, vil en offentliggørelse af resultaterne heraf som hovedregel ligge inden for det lovlige område af fortrolighedsbestemmelserne, såfremt den ikke indeholder identificerbare testresultater på elev-, hold-, klasse-, skole-, kommune- eller regionsniveau (såvel som alle andre geografiske afgrænsninger).

Tabellen herunder giver eksempler på, hvilke oplysninger der kan offentliggøres.

Der kan fx offentliggøres testresultater for:

- Henholdsvis drenge og piger
- Elever født i forskellige måneder af året
- Grupper af elever, som har modtaget forskellige undervisningsindsatser
- Forskellige klassestørrelser
- Elevgrupper med forskellige socioøkonomiske karakteristika

Der er ikke tale om en udtømmende liste.

Undersøgelser baseret på testresultater for navngivne eller identificerbare grupper af skoler eller kommuner

I de tilfælde hvor en undersøgelse baserer sig på testresultater for udvalgte, navngivne eller identificerbare kommuner og/eller skoler, må der ikke offentliggøres nogen former for testresultater. Dette gælder for enkelte elever, klasser og skoler, men også for diverse elevgrupper (fx opdelt efter køn, fødselsmåned mv.).

Forskere, der ønsker at offentliggøre oplysninger om testresultater på baggrund af en undersøgelse af enkelte kommuner/skoler, har ikke mulighed for at vise testresultater og må derfor i stedet beskrive resultaterne af undersøgelsen ved hjælp af kvalitative formuleringer.

Der kan fx offentliggøres følgende oplysninger om testresultater:

- *”Drengenes gennemsnitlige testresultater er bedre end pigernes”*
- *”Elever født i januar opnår bedre testresultater i dansk, læsning i 2. kl. sammenlignet med elever født i december”*
- *Der er en positiv sammenhæng mellem antallet af undervisningstimer og resultaterne i de nationale test”*

Der er ikke tale om en udtømmende liste.

Eventuelle spørgsmål vedrørende fortrolighedsbestemmelsen i folkeskolelovens § 55 b sendes til forsker-data@stil.dk.